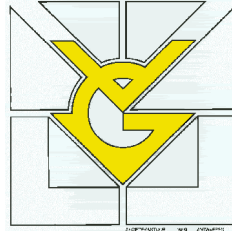

Doktersgild Van Helmont

wettig erkende beroepsvereniging

**Vlaams Geneeskundigen-
verbond, v.z.w.**

VGV - CULTUUR

Beste Collega,

Het Vlaams Geneeskundigen Verbond – V.G.V. cultuur en het Doktersgild Van Helmont nodigen U uit tot een daguitstap :

ZONNEBEKE en het FRONT tijdens WO 1

op

Zaterdag 10 juni 2006

Samenkomst om 9 uur in restaurant De Volksbond, Ieperstraat 26 te Zonnebeke (zie bijgevoegd plan).

We gaan met eigen vervoer naar Zonnebeke. Vandaar gebeuren de verdere verplaatsingen met de bus en we komen na de fronttour terug in Zonnebeke.

Met het verdwijnen van de laatste menselijke getuigen van 14 – 18 blijft enkel nog het landschap als stille en blijvende getuige van wat zich rond Ieper tijdens WO 1 afspeelde. Het is een onuitwisbaar gedenkteken van de gruwel die hier plaatsvond en een blijvende waarschuwing aan de huidige en toekomstige generaties. Deze daguitstap leidt U langs een aantal sites die een belangrijke rol speelden in het verloop van de oorlog en die elk hun eigen verhaal vertellen.

Vlaams Geneeskundigenverbond, v.z.w. Ergo de Waellaan 3, bus 14, 2100 Antwerpen
tel. 03-322.28.50 fax 03-322.45.14 e-post : vgv@vzv.uunethost.be KBC 407-3062251-47
IBAN : BE22 4073 0622 5147 BIC : KREDBEBB
Doktersgild Van Helmont, Lotsesteenweg 20, 1653 Dworp www.doktersgidvanhelmont.be

Programma

- 09.00 – 09.15 : onthaal met welkomstdrank in restaurant De Volksbond, Ieperstraat 26 te Zonnebeke (zie bijgevoegd plan)
- 09.30 - 11.00 : Exclusieve rondleiding door de conservator Mr. Franky Bostyn in het Memorial Museum Passchendaele 1917
- 11.00 – 17.30 : fronttour met autobus met Langemark, Bayernwald, Lettenberg, Tyne Cot Cemetery en Crypte van Zonnebeke eveneens onder leiding van Mr. Bostyn.
- 12.00 - 13.30 : warm middagmaal : soep en hoofdgerecht in restaurant De Volksbond
- 17.30 - 18.00 : streekbier met kaas aangeboden door V.G.V. in restaurant De Volksbond te Zonnebeke

U kunt deelnemen door storting van **30 euro** per persoon voor leden van het VGV of van het Doktersgild Van Helmont en partner of **40 euro** voor niet-leden. In deze prijs zijn de gidsen, de toegang tot de monumenten en het museum, de warme lunch, het busvervoer en de documentatiemap inbegrepen.

Inschrijven **uiterlijk voor 31 mei** door storting van het verschuldigde bedrag op rekeningnummer: **407-3062251-47** van het VGV. (IBAN : BE22 4073 0622 5147 BIC : KREDBEBB)

Bezienswaardigheden

Memorial Museum Passchendaele 1917

De eerste afspraak van de dag is het Memorial Museum Passchendaele 1917. De dorpen Zonnebeke en Passendale liggen op een boogschuit van Ieper. In augustus 1914 verschenen hier de eerste Duitse verkenningspatrouilles en vanaf 19 oktober kwamen er massaal geregelde troepen aan. Zo begon de Eerste Slag om Ieper die op 11 november eindigde bij de Nonnebossen. Beide partijen groeven zich in op de heuvelkam. In het voorjaar van 1915 begonnen de Duitsers de Tweede Slag om Ieper en gebruikte hiervoor een nieuw wapen : gifgas. Hierdoor verschoof de frontlijn naar Hooge waardoor beide dorpen gedurende meer dan twee jaar in het Duitse hinterland lagen. De Duitsers maakten hier gebruik van om op de hoogten verschillende weerstandslijnen aan te leggen met bunkers en mitrailleurs. Tijdens het Britse offensief in de zomer van 1917 (Derde Slag om Ieper) sneuvelden hier bijna een half miljoen militairen voor een terreinwinst van slechts 8 kilometer. Het bombardement dat de aanval voorafging was de meest intensieve uit de hele oorlog en veranderde het slagveld in een ontoegankelijke modderpoel. Passendale werd een internationaal symbool van zinloos oorlogsgeweld in zijn meest gruwelijke vorm. In het museum wordt de herinnering aan de slag levendig gehouden met foto- en filmbeelden, een uitgebreide collectie historische voorwerpen en realistisch gereconstrueerde taferelen. Blikvanger is de Britse onderaardse gang (de zgn dugout) met communicatie- en verbandpost, hoofdkwartieren, werk- en slaapplekken en toont hoe de Britten als mollen onder de grond leefden omdat er boven niets meer was. Het museum is ondergebracht in het historisch kasteeldomein van Zonnebeke. U krijgt een exclusieve rondleiding door de conservator.

Bayernwald

Na het middagmaal begint een rondrit langs het front, te beginnen met het strategisch gelegen Bayernwald. Franse en Beierse soldaten leverden in november 1914 een verbeten strijd om Bayernwald. De Duitsers verdreven de Fransen en hielden het bos in bezit tot de zomer van 1917. Ondertussen bouwden zij hun "Bayernwald" uit tot een oninneembare vesting. Tijdens de oorlog was het hier een ogenschijnlijk vrij rustige frontsector. Beide legers zaten vast in hun stellingen. Om die te doorbreken probeerden

ze ondergronds elkaars positie te ondermijnen. De Duitsers in Bayernwald vermoedden dat hun loopgrachten op grote diepte werden ondergraven door de Britten die inderdaad duizenden kilo's springstof installeerden. Als reactie bouwden ze metersdiepe luisterschachten om de werkzaamheden van de Britten beter te kunnen volgen. Twee van deze originele schachten zijn thans nog steeds te bezichtigen op deze unieke loopgraven- en bunkersite. Verder ondernamen ze nog tientallen raids op de vijandelijke stellingen om te peilen wat de Britten van plan waren. De Duitsers konden de locatie van de mijnen niet achterhalen en in juni 1917 ontploften ze met vernietigende gevolgen. Na deze mijnen slag belandde Bayernwald ver achter de Britse linies. Het bos werd terug heroverd door de Duitsers in het voorjaar van 1918. De Britten veroverden Bayernwald definitief op 28 september 1918 kort voor het einde van de oorlog op 11 november.

Lettenberg

Na Bayernwald bezoeken we de ondergrondse betonnen schuilplaatsen in de westelijke flank van de Lettenberg of Calvarieberg, een heuvel aan de rand van de Kemmelberg. Deze zijn gegoten op een bekisting van golfplaten en waren destijds met elkaar verbonden door een tunnelsysteem. In het najaar van 1916 begonnen Britse Engineers en Tunnelers (de 175th Tunneling Company) op de Kemmelberg, de Britse observatiepost bij uitstek, met het uitgraven van deze ondergrondse kwartieren. Zeer recent werd deze site opengesteld voor het publiek bestaande uit vijf schuilplaatsen gegoten in gewapend beton met telkens één toegang en een vensteropening aan de westzijde.

Tyne Cot Cemetery

Laatste halte en hoogtepunt van de dag is de Tyne Cot begraafplaats. De benaming "Tyne Cot" wordt op verscheidene manieren verklaart. De meest aanvaarde is de volgende : toen de Northumberland Fusiliers in de verte al die bunkers zagen op de flanken van de Passchendaele Ridge, deed hen dat denken aan de kleine huisjes (cottages) in de buurt van de rivier Tyne, waardoor de naam Tyne Cot ontstond. De begraafplaats bevindt zich precies op de vroegere Flanders 1 Stellung, een oninneebaar gewaande Duitse verdedigingslijn die bestond uit honderden versterkte betonnen schuilplaatsen. Getuige hiervan zijn de vijf bunkers die zich bevinden op de begraafplaats. Van op het Cross ziet men in de verte de torens van de Ieperse kathedraal en Lakenhallen, het startpunt van de bloedigste slag in Vlaanderen, die 103 dagen zou duren en bijna 500.000 slachtoffers zou eisen. Vandaag is Tyne Cot Cemetery, met net geen 12.000 zerken, de grootste Britse militaire begraafplaats van Europa. Op de Wall of Remembrance aan de achterzijde staan de namen van 35.000 vermiste Britse militairen. De ontwerper van de begraafplaats is niet minder dan Sir Herbert Baker. Typisch voor zijn architectuur is het teruggrijpen naar de Griekse stijl, waarvan de zuilengalerij en de paviljoenen getuige zijn.

Crypte van Zonnebeke

Op de gemeentelijke begraafplaats van Zonnebeke is er een crypte met 14 kisten van Zonnebeekse gesneuvelden.

Het programma werd samengesteld in samenwerking met Erfgoed Vlaanderen, de Dienst voor Toerisme van Zonnebeke en het Memoriaal Museum Passchendaele.

namens VGV-Cultuur
Dr. Jan Dockx

namens het Doktersgild Van Helmont
Dr. Robrecht Vermeulen

Vlaams Geneeskundigenverbond, v.z.w. Ergo de Waellaan 3, bus 14, 2100 Antwerpen
tel. 03-322.28.50 fax 03-322.45.14 e-post : vgv@vzv.uunethost.be KBC 407-3062251-47
Doktersgild Van Helmont, Lotsesteenweg 20, 1653 Dworp www.doktersgidvanhelmont.be

Reisroute vanuit Antwerpen, Gent of Brussel :

E19 tot net voorbij Kortrijk

Rechts afslaan op A17 richting Roeselare

Vorbij de tunnel afslaan naar A19 richting leper tot afrit Zonnebeke